

Το Κυριακάτικο μήνυμα του Μητροπολίτη Αιτωλίας και Ακαρνανίας Δαμασκηνού

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Αιτωλίας και Ακαρνανίας

Μήνυμα Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ. Δαμασκηνού για την Κυριακή 28 Σεπτεμβρίου 2025:

Οι δύο περικοπές που ακούστηκαν σήμερα, τόσο η Αποστολική όσο και η Ευαγγελική, κρύβουν μέσα τους το μεγαλείο της προσωπικότητας εκείνων που πήραν την σκυτάλη από τον μεγάλο Διδάσκαλο Ιησού Χριστό και ξεχύθηκαν στα πέρατα της Οικουμένης για να αναγγείλουν το χαρμόσυνο μήνυμα του Ευαγγελίου Του.

Η Ευαγγελική περικοπή περιγράφει την ώρα που ο Ιησούς καλεί τον Πέτρο και τους άλλους μαθητές να Τον ακολουθήσουν. Για να τους πείσει, να τους παροτρύνει να ξαναρίξουν τα δίχτυα τους, μετά από μια νύχτα ψαρέματος χωρίς κανένα αποτέλεσμα. Το δίχτυ πέφτει στην θάλασσα και η ψαριά είναι τόσο βαριά που χρειάστηκε να βοηθήσουν και τα άλλα πλοιάρια για να ανέβει το κατάφορτο δίχτυ.

Άφωνοι μένουν ο Πέτρος, ο Ιάκωβος και ο Ιωάννης. Μα δε ρωτούν πολλά. Μέσα σε

μια στιγμή, η καρδιά τους πλημμυρίζει από τον πόθο να ακολουθήσουν Εκείνον, τον μεγάλο ψαρά των ψυχών. Τα εγκαταλείπουν όλα και Τον ακολουθούν.

Όσο για την Αποστολική περικοπή, ο Απόστολος Παύλος, στην δεύτερη Επιστολή του προς τους Κορινθίους, μας παρουσιάζει την μεγάλη ευθύνη που αισθάνεται ως Απόστολος.

«Συνεργάτες του Θεού είμαστε, γράφει στους συντρόφους και μαθητές του. Ας μην πάει χαμένη η χάρη που δεχτήκαμε. Να συνεχίσουμε το έργο που μας ανέθεσε ο Θεός με την μεγάλη υπομονή μας στις θλίψεις, τις δυσχέρειες, τις στενοχώριες, τις κακοποιήσεις, τις φυλακίσεις, τις εναντίον μας εξεγέρσεις, τις ταλαιπωρίες, τις αγρύπνιες, την πείνα. Να απευθυνόμαστε στους ανθρώπους με την εντιμότητα, την γνώση της αλήθειας, την ανεκτικότητα, την καλοσύνη, την φώτιση του Αγίου Πνεύματος, την ανυπόκριτη αγάπη» (11:4-6).

Αυτό το ήθος και αυτή η συμπεριφορά είναι, αγαπητοί μου αδελφοί, η απάντηση της Εκκλησίας σε έναν κόσμο εγωισμού, βίας και απληστίας. Και σε κάθε τοπική ορθόδοξη Εκκλησία, αυτός που παρέλαβε και εκφράζει τα χαρίσματα αυτά, είναι ο ορθόδοξος Επίσκοπος.

Πριν ο Χριστός αναληφθεί στον ουρανό, έθεσε τους Αποστόλους ως ακρογωνιαίους λίθους της Εκκλησίας, όπως αναφέρει ο μεγάλος ιστορικός της Εκκλησίας Ευσέβιος Καισαρείας (3,4,10), ορίζοντάς τους ουσιαστικά, πρώτους Επισκόπους της Εκκλησίας. Από Αυτούς ξεκινά η αδιάσπαστη σειρά όλων των Ορθόδοξων Επισκόπων μέχρι σήμερα, όπως αναφέρει ο Άγιος Ειρηναίος Λυώνος (Κατά αιρέσεων, Γ' 3,1). Αυτό ονομάζεται «Αποστολική διαδοχή». Έτσι, ο Επίσκοπος της Τοπικής μας Εκκλησίας έχει αποστολική διαδοχή, ανήκει δηλαδή, στην νοητή αλυσίδα που ξεκινά από τον Χριστό και εκφράζει τον λόγο της δικής Του αληθείας. Όχι όμως μόνον αυτό: Ο Επίσκοπος είναι και ο εκφραστής και εγγυητής της ορθότητος της πίστεως, όπως διατυπώθηκε στις Οικουμενικές Συνόδους. Κατά συνέπεια, ο Τοπικός Επίσκοπος είναι ο μόνος αρμόδιος να μεριμνήσει, ώστε, ο,τιδήποτε κηρύττεται ή διδάσκεται στην Τοπική Εκκλησία να είναι απολύτως σύμφωνο με το Ευαγγέλιο του Χριστού και την διδασκαλία των Οικουμενικών Συνόδων.

Στην μεγάλη αυτή ευθύνη της διδασκαλίας και του κηρύγματος προστίθεται και μία ακόμα σημαντικότερη: Η τέλεση των Ιερών Μυστηρίων, δηλαδή η τέλεση των ορατών εκείνων Ακολουθιών, μέσω των οποίων προσφέρεται στους πιστούς η πανσθενουργός Χάρη του Παναγίου Πνεύματος. Μέχρι τον έκτο (6ο) αιώνα, όλα τα Μυστήρια τα τελούσε αποκλειστικά ο Επίσκοπος. Καθώς όμως ο αριθμός των πιστών αυξανόταν, η δυνατότητα της τελέσεως των Μυστηρίων και του

κηρύγματος παραχωρήθηκε στους Πρεσβυτέρους. Αυτό όμως δεν ακυρώνει την αποκλειστική ευθύνη του Επισκόπου. Στην πραγματικότητα, ο κάθε Πρεσβύτερος που κηρύττει ή τελεί τα Μυστήρια αποτελεί την φωνή και την εικόνα του Τοπικού Επισκόπου στην κάθε Ενορία.

Εάν θα επιθυμούσαμε να μετατρέψουμε σε εικόνα τον ρόλο του Επισκόπου, θα τον τοποθετούσαμε στο κέντρο και γύρω του, σε έναν πρώτο παράλληλο κύκλο, θα τοποθετούσαμε όλους τους Ιερείς και σε έναν τρίτο κύκλο όλους τους πιστούς. Κάθε Θεία Λειτουργία που τελείται σε μια Τοπική Εκκλησία αποτελεί απεικόνιση της μίας Θείας Λειτουργίας που τελείται μέσα στα όριά της, με μοναδικό λειτουργό τον Επίσκοπο. Αλλά και εκείνος δεν ασκεί ένα δικό του αξίωμα και δεν αποτελεί, ως άνθρωπος, το κέντρο της Τοπικής Εκκλησίας, αλλά υπάρχει ως απεικόνιση του ίδιου του Χριστού, ο Οποίος βρίσκεται ανάμεσα μας στο «εδώ» και στο «τώρα», όπως δίδαξε και ο Άγιος Ιγνάτιος ο Θεοφόρος. Και καθώς ο κάθε Επίσκοπος συνδέεται με τους άλλους Επισκόπους, ως Μέλος της Ιεράς Συνόδου, σε κάθε Θεία Λειτουργία είναι σαν να συμμετέχουμε όλοι μας ως Μέλη της Μίας, Αγίας, Καθολικής και Αποστολικής Εκκλησίας.

Στο πρόσωπο του Επισκόπου δεν βλέπουμε έναν αξιωματούχο ή έναν διοικητικό προϊστάμενο, αλλά έναν πατέρα, ο οποίος δέχτηκε την δωρεά της πατρικής αγάπης από τον ίδιο τον Χριστό και την σκορπίζει προς όλους μας. Ο τοπικός Επίσκοπος κάνει ορατή την παρουσία του Χριστού ανάμεσά μας και έχει ως κέντρο της δικής του ζωής τα λόγια Εκείνου που του δώρισαν την ιερωσύνη: «Εγώ είμαι ο καλός ποιμένας· ο καλός ποιμένας θυσιάζει την ζωή του για χάρη των προβάτων» (Ιω.10:11).

Αντιλαμβάνεστε λοιπόν, πως το έργο του Επισκόπου μεταβάλλεται συχνά σε σταυρό αγάπης και αυταπάρνησης, ο οποίος γίνεται ακόμη βαρύτερος εξ αιτίας της μεγάλης ευθύνης για τη διατήρηση της ενότητας της Τοπικής Εκκλησίας. Για τον λόγο αυτό, όλοι μας, πέρα από την ευθύνη του Επισκόπου, πρέπει να έχουμε και επίγνωση της δικής μας ευθύνης για την ενότητα και την πνευματική πρόοδο της Τοπικής μας Εκκλησίας. Ιδιαίτερα, η συμμετοχή στη Θεία Λειτουργία, με συνειδητή πίστη αλλά και με βαθιά γνώση όσων τελούνται, αποτελεί καύχημα αλλά και ενίσχυση της διακονίας του Επισκόπου, η οποία εκπληρώνει συγχρόνως την επιθυμία του Κυρίου μας να πορευθούμε ενωμένοι προς την ουράνια βασιλεία Του, ως δικοί Του αδελφοί και συλλειτουργοί.